

[Bertel Dahlgaard.]

arbejdet. I kommissionen har de politiske partier været repræsenteret. En udredning af alle problemerne foreligger nu endelig i en betænkning, og så skulle man begynde forfra igen med en kommissionsbehandling? Det forekommer mig, at når disse problemer er udredet, som det er sket i betænkningen, må det være regeringens opgave at fremlægge sine forslag til en skattereform på grundlag af den skete udredning. I årevis har de nuværende regeringspartier forlangt forenklinger af skattesystemet og skattereformer, og vi er enige i, at de tiltrænges, men når så udredningerne foreligger, synes jeg, regeringen må forelægge rigsdagen sine reformplaner og forhåbentlig allerede i denne samling. Den almindelige tendens hos regeringen: at ville lade alting vente, synes jeg ikke kan anvendes her.

Da jeg nu nævner skattespørgsmålet, lad mig så sige, at jeg lagde mærke til, at socialdemokratiets ordfører søgte at lægge kold luft mellem sig og den bundne opsparring, som socialdemokratiet i sin tid stemte for. Det står måske i forbindelse med, at man nok tør sige, at den bundne opsparring ikke er særlig populær i den tid, den skal indbetales. Det er der ikke noget at sige til. Til gengæld er jeg fuldkommen overbevist om, at når der er gået et år og man har overvundet de afsavn, som denne opsparring betyder, vil man være ganske tilfreds med at have disse penge stående i sparekassen i stedet for at være kommet af med dem til den omsætningsafgift, som socialdemokratiet og regeringen spekulerede på, og hvorefter man aldrig havde set pengene igen.

Jeg skal da tillade mig at konkludere i at sige, at det radikale venstre ikke tror, den passive politik, regeringen proklamerer, svarer til den situation, Danmark befinder sig i. Vi tror tværtimod, at mange ting påkalder hurtig handling. Spørgsmålet om samarbejde mellem erhvervene og myndighederne om produktionens effektivitet kan ikke vente på nye endeløse forhandlinger. Arbejdsmarkedskommissionens overvejelser gennem to år bør nu frem i dagslyset og prøves i det praktiske liv. Produktivitetsudvalget, som regeringen har ladet sove, siden den tiltrådte, må fremskynde sit arbejde. Hele problemet om fremme af samarbejdsviljen og følelsen af fælles interesser indenfor den enkelte bedrift, der er så afgørende for produktionsresultatet, må tages op på et grundlag, der frigør for gamle fordomme indenfor både arbejdsgivernes og arbejderens kredse. Det radikale venstre vil om få

dage her i tinget forelægge forslag vedrørende dette område og dermed søge at føre denne sag over på et realitetsgrundlag. Det radikale venstre kan ikke slippe den tro, at det er muligt for demokratiet at nå frem til et økonomisk system, der bevarer individets frihed og øger dets velstand.

Indenrigs- og boligministeren bør ufortøvet tage op til behandling den uholdbare tilstand, boligbyggeriet i forbindelse med de forskellige lejeniveauer er ført ind i. Hvis ministeren ikke her formår at betræde nye veje, vil det få uoverskuelige konsekvenser langt ud i fremtiden. Spørgsmålet om kreditstramningens omfang og karakter bør straks tages op til drøftelse mellem regeringen og rigsdagen. Jeg håber, at regeringen meget snart vil foranledige en sådan drøftelse. Ellers vil det radikale venstre rejse sagen i finansudvalget.

Skattereformer med en gennemgribende forenkling af hele systemet bør regeringen fremme uden nye langvarige kommissionsforhandlinger.

Endelig tilråder det radikale venstre, at det tages op til en fordomsfri undersøgelse, om ikke dansk statsstyre har spændt buen for stramt, sat sig en uoverkommelig opgave ved at skulle overvinde de enstående vanskeligheder, den internationale prisudvikling har påført Danmark fremfor alle andre lande samtidig med en rapid oprustning, og dermed få klarlagt, hvad løsningen af disse opgaver vil nødvendiggøre, enten nedsættelse af tempoet i oprustningen eller en øget støtte udefra. Jeg kan ikke se rettere, end at både regeringen og socialdemokratiet må være interesseret i en sådan nøgtern og ædruelig klarlæggelse af, hvor vi i virkeligheden befinder os med hensyn til de stillede opgaver og vor evne til at opfylde dem.

Dette er ikke et spørgsmål, der berører den hidtidige strid om tiltrædelse eller ikke tiltrædelse af Atlantpagten. Den sag er afgjort. Danmark må opfylde sine traktatlige forpligtelser, men hvadenten vi har været modstandere eller tilhængere af Atlantpagten, har vi en fælles interesse i, at denne pagt, hvori Danmark nu engang er medinteressent, forvaltes på en sådan måde, at den danske befolkning føler, at de dyre interesser, vi har i denne sag, ikke trædes for nær. På dette punkt vil det ikke kunne undgås, at der stadig kan opstå indre brydninger.

I denne forbindelse vil jeg gerne pege på et karakteristisk træk i den psykologi, der omgiver vort udenrigsstyre og vor udenrigspolitik. Der hersker en næsten sygelig